

forestille os skolerejser, men jeg mener, man skal understrege, at skolerejser naturligvis er en del af undervisningen og skal tilrettelægges som noget sådant, og at de også godt kan foregå uden for landets grænser. Men det vigtigste princip er, at den enkelte elev kan deltage, uanset om vedkommende har penge med hjemmefra eller ej. Det er sådan set det vigtigste, og det er det, man skal forholde sig til. Derudover er jeg enig i, at det ikke er folkeskolens opgave at lave ferierejser, men det er en lidt anden diskussion. Jeg mener sådan set, at fastholdelsen af gratisprincippet i undervisningen er det vigtige i denne sag, og så må det andet komme i næste række.

Fru Anne Baastrup henholdt sig også til, at hun ikke kunne stemme for, fordi SF er en del af forliget. Men jeg forstod det nu også sådan, at fru Baastrup er enig med Enhedslisten, og det er jo udmærket. Vi må håbe, hun har større succes inden for forligskredsen med hensyn til at gøre noget ved det her, og jeg kan forstå, at hun vil invitere Enhedslisten inden for i folkeskoleforliget. Det synes jeg da er interessant, men det forlig er jo noget, der blev lavet, før Enhedslisten kom i Folketinget, så jeg tror ikke, det er særlig realistisk lige for øjeblikket.

Jeg synes sådan set ikke, fru Dorit Myltoft forholdt sig særlig præcist til problemerne. Spørgsmålet er jo ikke, hvorvidt forældrene har mulighed for at kunne bidrage, for jeg ved, man kan finde forskellige ordninger. Problemet er at forholde sig til det, spørgsmålet handler om: Kan man stille betingelser for et barns deltagelse i en undervisning, som en klasse sammen med sin lærer og skolen har besluttet at gennemføre? Kan man pålægge økonomiske krav? Svaret er nej, og jeg synes ikke, fru Dorit Myltoft forholdt sig til denne meget præcise problemstilling.

Fru Annette Just var inde på, at klassen kan samle penge sammen, og at skolen har et ansvar, og sådan nogle ting. Ja, det kan de gøre, og det vil de også kunne gøre, uden at det sådan set er i modstrid med ombudsmandens afgørelse.

Jeg kan forstå, at hr. Nødgaard ikke kan støtte forslaget, men det er efter min opfattelse bare et udtryk for den ret asociale indstilling, hr. Nødgaard har til denne problemstilling.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Når man tager debatten i betragtning, synes jeg, det er rart at konstatere, at vi vist hele vejen

rundt, som det hedder, er enige om, at undervisningen i folkeskolen er og skal være vederlagsfri.

Men det er jo heller ikke det, der er problemet. Problemet er, hvor afgrænsningen ligger med hensyn til at kunne opkræve en betaling på frivilligt grundlag, når det gælder supplerende aktiviteter, og det er det spørgsmål, jeg tror, vi kommer bedst omkring ved at tage den efterfølgende drøftelse på grundlag af et lovforslag, regeringen vil fremsætte, og som vi forinden vil drøfte med skoleforligspartierne.

Jeg vil godt minde om, hvad ombudsmanden har sagt: Ud over at slå princippet om vederlagsfri undervisning fast, siger ombudsmanden, at han er enig med ministeriet i, at skolen som udgangspunkt er berettiget til at modtage bidrag, der betales på frivillig basis af forældre og andre, også bidrag, der betales til dækning af lejrskoler, sprogrejser osv. Det betragter jeg ærlig talt ikke som en næse. Efterfølgende tager ombudsmanden forbehold på nogle områder, idet han siger, at der under visse omstændigheder kan være knyttet retlige betænkeligheder til modtagelse af sådanne ydelser, og sammenfattende siger han:

»Sammenfattende er det min opfattelse, at der har kunnet rejses berettiget tvivl om, hvorvidt forældrebetaling i alle de beskrevne tilfælde fra praksis har haft den fornødne hjemmel.«

Men det er jo noget andet end at sige, at det, der er foregået, er ulovligt, selv om jeg ikke er uenig i, at vi har mødt eksempler, som ikke var acceptable, og som ikke lå inden for de fastlagte rammer. I øvrigt siger ombudsmanden:

»Jeg forstår, at ministeriet er enig med mig i, at hjemmelsgrundlaget bør gøres klarere, og at ministeriet derfor vil tage initiativ til at udarbejde et forslag om lov om ændring af folkeskoleloven med henblik på fremsættelse i denne folketingsssamling. Herefter finder jeg ikke at burde foretage mig videre vedrørende dette spørgsmål.«

Det opfatter jeg ærlig talt heller ikke som en næse, men skulle det være tilfældet, må jeg jo bære den. Sådan er livet jo for en minister.

Derudover siger ombudsmanden, at han gerne ser, at ministeriet udarbejder mere detaljerede retningslinjer for den form for undervisningsvirksomhed, og det er vi selvfølgelig meget indstillet på, alt afhængig af de forhandlinger, vi nu skal have. Endelig henstiller ombudsmanden direkte, at vi sørger for at ori-